

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 august 2012

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,
în următoarea componență:

Președintele ședinței: Svetlana Novac,
Judecători: Svetlana Caitaz, Ion Vîlcov,

examinînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de SRL „Privesc.EU” și A.O. „Privesc.Eu” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2012, pronunțate în cauza intentată la acțiunea depusă de Oleg Brega către SRL „Privesc.Eu” și AO „PRIVESC.EU” cu privire la recunoașterea pîrîților responsabili de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantului prin nemoderarea chat-ului de pe situl său <http://privesc.eu>, obligarea pîrîților să publice pe prima pagină accesată de vizitatori a situl său la adresa <http://privesc.eu> scuze publice pentru reclamant, publicarea dispozitivului hotărîrii pe marginea acestei acțiuni, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

La 04 aprilie 2011, Brega Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.EU”, privind recunoașterea pîrîților responsabili de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantului prin nemoderarea chat-ului de pe situl său <http://privesc.eu>, obligarea pîrîților să publice pe prima pagină accesată de vizitatori a situl său la adresa <http://privesc.eu>, scuze publice pentru reclamant și publicarea dispozitivului hotărîrii instanței pe marginea acestei acțiuni, încasarea în beneficiul reclamantului a 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în sumă de 200 lei, cu titlu de taxă de stat.

În motivarea acțiunii reclamantul Brega Oleg a invocat, că în ziua de 09.02.2011 pîrîții, pe situl ce le aparține www.privesc.eu, au retransmis în direct imagini video de la conferința de presă a Asociației GENDERDOC-M "Prezentarea rezultatelor proiectului PRECIS". Alăturat acestei transmisiuni în direct, a fost deschis chat-ul unde vizitatorii au făcut schimb de replici, declarații și opinii cu privire la tema conferinței transmise. Pe același sit al său, pîrîții au făcut public Regulamentul de utilizare a chat-ului Privesc.eu de unde reclamantul a subliniat în mod special unele reguli relevante cererii date și a atașat Regulamentul la materialele dosarului.

În cererea de chemare în judecată s-a mai indicat că la 28.02.2011, reclamantul a adresat cerere prealabilă prin care a cerut: scuze publice pentru incitarea și tolerarea unui discurs de ură față de persoanele cu orientare sexuală netradițională și pentru incitare la discriminare prin asociere la adresa reclamantului; publicarea scuzelor pe prima pagină a site-ului www.privesc.eu; repararea prejudiciului moral și material.

La 3 martie 2011, reclamantul a primit răspuns la cererea prealabilă de la Administrația Privesc.Eu, în care reclamantul susține că pîrîții și-au negat responsabilitatea pentru injuriile și ura expusă pe chat-ul de pe site-ul său www.privesc.eu de către vizitatori, și neagă că ar fi fost o incitare din partea moderatorului "Csiting".

Reclamantul a declarat că a participat la discuțiile din chat-ul alăturat transmisiunii în direct de la Conferința de Presă intitulată "Asociația Gender-DOC - Prezentarea rezultatelor proiectului PRECIS", indentificîndu-se după nume propriu "O. Brega" așa cum recomandă Regulamentul de utilizare a chat-ului Privesc.eu. Reclamantul a fost identificat de alți vizitatori ca fiind într-adevăr Oleg Brega și adresările către el din partea lor și a moderatorului "Csiting" Iau țintit conform identității lui. Reclamantul afirmă odată în plus că el, Oleg Brega, a participat la discuția de pe acest chat cu porecla "O.Brega". Odată fiind identificat, la adresa reclamantului au fost exprimate mai multe injurii, ofense și amenințări, destinate să-i umilească demnitatea fără ca acestea să fie moderate după cum obligă Regulamentul aprobat de însuși pîrîții. Reclamantul a adăugat că este indubitabil faptul că în societatea moldovenească există homofobie (ură față de persoanele cu orientare homosexuală) larg răspîndită care se revarsă în acțiuni infracționale și discriminare față de persoanele știute că sînt homosexuali sau care sînt presupuși a fi homosexuali. Această ură este menținută și incitată în continuare prin resursele de internet care nu moderează declarațiile vizitatorilor paginilor de internet lăsînd astfel să se creadă că declarațiile prin care se cheamă direct la violență și discriminare, sau prin care se înjură și se ofensează, cad în limita bunului simț și a libertății de exprimare.

În opinia reclamantului, declarațiile intolerante ale moderatorului "Csting" chat-ului www.privesc.eu prin care a incitat vizitatorii la discriminarea persoanelor homosexuale sau presupuse a fi homosexuale, cade sub incidența Articolului 17 al Convenției Europene care interzice unei persoane să abuzeze de drepturile sale (cum este libertatea de exprimare) distrugînd astfel drepturile celorlalți membri ai societății (cum este dreptul de a nu fi discriminat, dreptul la respectul vieții private a cărei componentă este onoarea și demnitatea persoanei). Discuțiile, comentariile purtate în chat-ul pîrîților sînt ofensatoare și discriminatorii față de reclamant. Cei care citesc și scriu în chat, văd incitarea moderatorului la acțiuni și exprimări de ură față de persoanele homosexuale și față de cei ce susțin aspirațiile lor pentru egalitate, cum este reclamantul. O atitudine a pîrîților iresponsabilă și nejustificată de libertatea cuvîntului și a exprimării. O libertate deloc absolută, ci dimpotrivă, limitată de dreptul la demnitate umană, direct vizate de acest discurs de ură. Reclamantul a declarat că pîrîții realizează limitele libertății de exprimare impuse atît de art. 10 cît și de art. 17 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și le recunoaște. Acest lucru este dovedit prin nedeschiderea chat-ului pentru comentariile vizitatorilor la transmisiunea în direct a conferinței de presă din 7 Martie 2011 "Alianța Nediscriminare: "Legea pentru Combaterea și Prevenirea Discriminării în Republica

Moldova, actualitatea si importanta legii". Pîrîtul a indicat următoarea mențiune "Stimați utilizatori, pentru a nu crea tensiune în rîndurile minorităților din Republica Moldova, chat-ul privesc.eu este indisponibil pentru această transmisiune în direct". Ulterior reclamantul și-a retras pretenția de recuperare a costurilor pentru asistența juridică indicate inițial în cererea de chemare în judecată, insistînd doar asupra recuperării taxei de stat în sumă 200 lei achitată de reclamant și încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei din contul ambilor pîrîți, cîte 2500 lei de la fiecare.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23 noiembrie 2011, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată a reclamantului Brega Oleg împotriva piritelor SRL „Privesc.EU” și SRL „Privesc.EU”, au fost recunoscute SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” responsabile de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa Oleg Brega prin nederarea chat-ului de pe situl său <http://privesc.eu>, au fost obligate SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” să publice pe prima pagină accesată de vizitatori ai sitului său la adresa <http://privesc.eu> scuze publice pentru Oleg Brega și publicarea dispozitivului hotărîrii instanței pe marginea acestei acțiuni, s-a încasat în mod solidar din contul SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” în beneficiul lui Oleg Brega 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 200 lei pentru taxa de stat achitată în total 5200 (cinci mii două sute) lei.

Împotriva hotărîrii nominalizate, SRL SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” au depus cerere de apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și adoptarea unei noi hotărîri, respingere a acțiunii declarate de Brega Oleg.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2012, cererea de apel declarată de SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” a fost respinsă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 27 aprilie 2012, SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” au contestat-o cu recurs, prin care au solicitat casarea acesteia, cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurenții au invocat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, în rezultat pronunțînd o decizie ilegală și neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 432 CPC, părțile și alți participanți la proces, sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 400 alin. (2) și (3) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 400 alin. (2) și (3) CPC sau este vădit neîntemeiat.

Temeiurile invocate în recurs, precum că instanțele de fond și de apel, la pronunțarea soluțiilor au interpretat greșit normele de drept, nu pot fi reținute, or, la judecarea cauzei, instanțele ierarhic inferioare au stabilit corect că afirmațiile moderatorului „Csiting” și ale vizitatorilor chat-ului de pe site-ul pîrîților, constituie un discurs de ură și injurie la adresa persoanelor presupuse sau fiind de orientare homosexuală, precum și la adresa reclmantului Oleg Brega, ca fiind ofensatoare.

În acest context, instanța de recurs constată și temeinicia concluziei instanțelor ierarhic inferioare, privind încasarea din contul pîrîților, în beneficiul reclamantului a

prejudiciului moral în sumă de 5.000 lei, ceea ce constituie un quantum echitabil și rezonabil în coraport cu gravitatea lezării onoarei și demnității reclamantului.

În contextul celor enunțate, instanța de recurs constată că argumentele recursului sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 400 alin. (2) și (3) CPC și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC al RM, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC al RM și anume alin. (1), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. (2) și (3) CPC sau este vădit neîntemeiat.

Astfel, dispozițiile art. 400 alin. (2) și (3) CPC, au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reiterează că, conform articolul 13 din Convenție, recursul trebuie să fie unul "efectiv" atât în practică, cât și în drept. Totuși, un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind "serioase și legitime" conform Convenției (*a se vedea Metropolitan Church of Bessarabia and Others v. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*)

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, reieșind din actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de SRL „Privesc.EU” și AO „Privesc.Eu” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2012, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 400 alin. (2) și (3) CPC al RM.

Ținând cont de cele indicate, în temeiul art. 432, 433, 434 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Cererea de recurs declarată de SRL „Privesc.EU” și A.O. „Privesc.Eu” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2012, se consideră inadmisibilă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Svetlana Caitaz

Ion Vîlcov